

Dutnje gii mátkkoštat Norgii – Sánasii divššu dihte

FOTO: HENRIETTE/OKS

Dutnje gii mátkkoštat Norgii – Sánasii divššu dihte

Sámi našuvnnalaš gealbobálvalusas – psyhkalaš dearvvašvuodasuddjen ja gárrendilledikšu, Sánas, lea váldodoaimmahat Kárášjogas, muhto gávdnojit maid dikšobáikkat Snåases, Plassjes, Hábmeris ja Oslos. Jos lea remissa Sánasii de oaččut divššu soames dán báikkiin.

Mátkkoštit Sánasii

Dallego dieđat goas galggat leat Sánasis de goaktat iežat gieđahalli regiovnnas gii muitala got galgat dingot mátkkát dohko. Nu maid dagat jos galggat dohko mátkkoštit mañit gearddi.

Jos leat ožžon remissa Sánasii ja vuoajat iežat biillain de dus lea riekti mátkebuhtadussii. Buhtadus mákso mañálgihitii. Blankeahta siđat iežat gieđahallis Ruotas.

Loga eanet skihpamátkkiid birra fierpmádagas

1177.se/sjukresor

Iežat orodeapmi

Sánas fállá sihke rabas vuostáváldima (poliklinisk behandling) ja sisveallahanhoaiddu (døgnenhet). Beroškeahtta makkár divššu oaččut de goittot gieđahallan álgá mottiin beivviin Kárášjogas gos:

- ovttas terapevttain gártebeahhti dilát
- čielggadehpet got bargat iežat eareliiggánis váigatvuodain
- plána válbmet got čuovvut ášši ja jos lea dárbu joatkit gieđahallama.

Das mañnil álgá ieš dat gieđahallan. Dat čađahuvvo mángga láhkái das gitta jos leat šaddan gidde- dahje rabasdikšui.

Sánas divššárat sáddejit maid gieđahallanplána iežat regiovna oktavuodáolbmái.

Sisaváldin hoaidu (døgnenhet)

Orut iežat lanjas muhto leat muhtin lanjat maid oktasáččat geavahehpet. Gevkebargit ráhkadit gait boramušaid. Gávdnojit hárjehallanlanjat ja goarrun- ja dudjenávdnasat.

Rabas vuostáváldin (poliklinik)

Jos dus lea remissa rabasdikšui de dábálaččat leat álggus moadde beivvi Kárášjoga klinihkas gártema ja guorahallama dihte. De gieđahallan sáhtta jotkojuvvot ruovttus videoságastallamiin dahje ovttas Sánasa terapevttain Snåases, Plassjes, Oslos dahje Hábmeris.

Kárášjogas orut Sánasa orohagas dahje dáložis buori fála-ldagain. Sánas ordne orruma. Orrun ja borrangolut gokčojuvvojit muhto ieš fertet borrama ráhkadit.

Astoáigi

Vissásit dus lea muhtin iežat áigi orodettiin. Earret hárjehallan- ja lášmmohallanmátolašvuođat lea maid máto-lašvuohta luoikat sihkkela ja guolástanreaidduid. Váldde ollái, jos leat iežat reaidduid. Kárášjogas leat láhttut, čierastanmielli, vuojanbáiki ja spábbačiekčanšaljut.

Biergasat maid sáhtát váldit ollái:

- Vázzinbiktasiid ja olgogápmagiid
- Hárjehallanbiktasiid ja gápmagiid
- Sabihiid
- Vuojadanbiktasiid
- Astoáiggebargguid/duodjeávdnasiid
- Girjjiid/musiikka

Eanet diehtu Kárášjoga birra ja maid doppe sáhttá dahkat astoáiggis logat: **www.karasjok.kommune.no**

Sánasa birra

Sánasis, mii lea Sámi našuvnnalaš gealbobálvalus – psyhkalaš dearvvašvuodasuddjen ja gárrendilledikšu, lea doaibma Norggas ja sis lea našuvnnalaš ovddasvástádus sámiin geain leat psyhkalaš váttut dahje gárrenváigatvuodát.

Jagi 2021 rájis leat ruoŧabeale regiovnain Jämtland Härjedalen (2015), Dalarna, Västerbotten ja Norrbotten oktasašbargosoahpamuš Sánasiin. Dat mearkaša earret iežá ahte dus geas lea sámii duogáš sáhtát oažžut remissa Sánasa dikšui. Dasa lassin sáhtta iežat doavttir, psykologa dahje kurator bargat ovttas Sánasa divššáriin vai oaččut buoremus divššu.

Oktasašbargosoahpamuš gokčá álgodivššu (ruovttodivššu), rávesolbmopsyhiatria ja mánáid- ja nuoraidpsyhiatria.

DIEHTU SANKS BIRRA

Ruotagiella

1177.se/vasterbotten/sanks

Julevsámegiella

1177.se/smj-se/vasterbotten/sanks-lulesamiska

Davvisámegiella

1177.se/se-se/vasterbotten/sanks-nordsamiska

Lullisámegiella

1177.se/sma-se/vasterbotten/sanks-sydsamiska